

razreže ter nasuje v stekleničico, da jo za jedno četrtino napolni. Na to se stekleničica zalije s spiritom. Ta zmes se pusti 2—3 dni zamašena stati, na kar se ji prilije toliko čiste vode, da te le rahlo ščemi, če si jo vliješ na dlesni. Če se s to tekočino izplaknejo usta rano, opoldne po jedi in zvečer pred spanjem, ohranijo se zobje zdravi do visoke starosti. Takisto se izplakujejo usta kadar te boli zob. To sredstvo je neskodljivo, pa dobro.

25. Vodnat krompir spremeni v močnatega.

Marsikateri krompir, zlasti oni, ki zraste v težki in mrzli prsti, je vodnat, t. j. loju podoben ter tudi ni tako okusen, kakor močnat krompir. Temu se pride v okom s tem, da se krompir, predno se dene kuhat, čedno opere in potem na mesto v vodi, skuha v sopari. Za ta namen je res treba drugačnega lonca, ki ima dvojno dno. Gornje dno je luknjičasto, kamor se tudi nasuje krompir, pod njem pa se kuha voda. Sopar prehaja skozi luknjice ter krompir kmalo dobro skuha. Na ta način postane krompir ne samo močnat, marveč tudi dokaj okusnejši.

26. Kumis kot pijača.

Ta pijača, prirejena iz kravjega mleka, je kaj okusna in tečna. Izdeluje se tako-le: Litrova steklenica napolni se do vratu s kravjim mlekom, vanjo se dolije žlica v vodi raztopljenega sladkorja in kosček kupljenega drožja, kakor oreh velik. Na to se steklenico z novo zatko skrbno zamaši, vse dobro premeša in steklenica pusti 6 ur v ne preveč topli sobi, ali pa čez noč pri ledu stati, na kar postane pijača rabljiva.

27. Ako pade komu kaj v oči,

pomaga najpoprej, če nakaplujemo vanjo nekoliko oljkinega olja. Olje osnaži oko prahu, peska, tršic itd. Tudi pri vnetih trepalnicah služi dobro to olje, ako si jih z njim namažemo. Seveda mora biti olje popolnoma čisto.

28. Poskus, če je voda čista in zdrava.

Če hočemo vedeti, ali je voda čista, zdrava ter za domačijo rabljiva, prepričamo se s tem kaj preprostim poskusom: Vzame se čista litrova steklenica, ki se napolni do $\frac{3}{4}$ z vodo, katero hočemo poskušati; v tej vodi se raztopi kavova žlica belega sladkorja, na kar se steklenica zamaši ter postavi za dva dni na vlažen kraj. Ako se voda najdalje v 48 urah skali in pridobi mlečno barvo, ni primerna za domačo rabo. Ako pa ostane voda nasprotno čista, je to dokaz, da nima voda v sebi škodljivih organizmov.

Sejmovi. Dne 3. januarija 1898 v Mariboru in Št. Juriju ob juž. žel. Dne 4. januarija v Celju.

Dopisi.

S Ptujkega polja. (Ljubi »Slov. Gospodar«!) Ker je navada, da si pošiljajo dobri prijatelji voščila k novemu letu, hočem tudi tebi poslati najboljše častitke. Saj ti si res prav dober prijatelj ne samo za našo hišo, temveč tudi za vse naše znance, ki te berejo. Želim ti iz srca, da bi v novi, veliki obliki tudi prav mnogo novih naročnikov našel ter tako probudil še marsikatero dremotnega Slovenca. Zahvaljujem se ti prisrčno, da si nas posebno v članku: »Kako se pripravljajo Spodnji Štajar za Pruse« tako dobro poučil. Mi vsi, kolikor nas je v okolici, zapisali smo si globoko v srce vse, kar smo tu slišali. Stuhali smo tudi že, kako moremo tudi mi storiti kaj za našo narodno stvar. —

Na Ptuju, kamor nosimo svoje težko zaslužene vinarčke, imamo vse polno takih nemških zagrizencev, ki vsi le žive ob slovenskem kruhu, a so navdušeni »südmärkovci in šulvereinci«. Tudi to smo zvedeli, da imajo neko šolo za petje in muziko, kjer poučujejo pred vsem učitelji iz blaženega »rajha«. Da, tako se pripravljajo in že daje Spodnji Štajar Prusom! Že dobro, tako sem si mislil že večkrat, nam je že prav, pa mora tem Nemcem tudi prav biti, ako malo preresetamo ptujke trgovce in kramarje. Kadar pridem v mesto, postavim svoje konjičke pri g. Bračku, ki je baje dober narodnjak, kupovat hodim samo h g. Jurci, ki je ud čitalnice, sukno kupim pri trgovcu g. Nemcu, papir in tablice za deco pa pri g. Petersiču. O, saj smo dobro zvedeli, da je prusaški Blanke ponudil našemu slovenskemu trgovcu 1000 gld., ako mu obljubi črno na belem, da odide od Ptuja. A ker ni hotel iti, kupil je hišo, v koji ima slovenski Petersič prodajalnico, seve zato, da ga kakor najpreje odpravi iz hiše. Kadar imam kaka uradniška opravila, grem h g. dr. Jurtélu, če pa me bolezen nadleguje, vem tudi pot k slovenskemu zdravniku g. dr. Stuhcu. Upam, da še stuham v Ptuju slovenskega peka itd., potem pa ne nesem več ne jednega krajcarja k Orni-g-u, ki si kupuje neki vsako leto po eno hišo, toliko slovenskega denarja smo mu dobri Slovenci že nanosili v prodajalnico, on pa Slovence zaničuje ter deluje proti njim, kjer le more. Veš, »Slov. Gospodar«, ko bi bil jaz kak tič, skakal in letal bi od hiše do hiše ter vsakemu posebej naročil: »Ti prijatelj, če greš ta teden v mesto, zapiši si prej v svojo mošnjico: Svoji k svojim«. Ker pa meni to ni mogoče, prosim pa tebe, moj »Slov. Gospodar«, da še nadalje zahajaš v našo in marsikatero drugo hišo, ter nam prav mnogo takega poveš, kakor preteklo leto! BorovLuka.

Iz Kozjega. (Brat ustrelil sestro), pa ne iz hudobije, temveč vsled neprevidnosti. Že dolgo se nista videla brat in sestra, on je pri vojaki, ona pa je omožena v Kozjem. Tako srčno je želela videti že enkrat svojega ljubljene brata, zato ga je povabila na božične praznike. Brat pride — zopet sta srečna, kakor sta bila v otročjih letih, ko sta skupaj kramljala na domači trati. Na praznik sv. Štefana sta veselo korakala od ranega opravila po kozjanskem trgu, med poznim opravilom sta ostala doma. Oj, da nesreča nikdar ne praznuje! Sestra vzame iz omare revolver ter ga kaže mlademu vojaku-bratu, meneč da je prazen. Ponudi ga bratu, kateri ga neprevidno poskuša. Petkrat se obrne revolver, obrne ga še enkrat — strah in groza! Revolver se sproži in zadene sestro pod očesom, ona zaupije, se zgrudi vsa krvava na tla . . . še diha, kri ji vre izpod očesa, iz nosa, ust, duhovnik ji podelijo še zakrament sv. poslednjega olja in papežev blagoslov, par trenutkov potem izdihne mlada žena svojo dušo. Brat dirja po moža, ki je bil v cerkvi, ne more govoriti, mož se prestraši, čez nekaj časa še le izvije se nesrečnemu bratu vzdihljaj iz prsi: »Ženo sem ti ustrelil«. Ne vemo, koga bi bolj milovali ali brata, ali moža ali ustreljeno sestro. Vendar mislimo, da sta mož in brat večjega omilovanja vredna. Za ranjko se ne bojimo; kajti bila je bogaboječa in ponižna žena, ki je ravno teden dnij poprej opravila sv. spoved. Bolj omilujemo nesrečnega brata in ubogega moža, g. Iv. Veresa, davčnega eksekutorja v Kozjem, ker njegova žena je bila.

Iz ptujkega okraja. (Ali se dajo samo nemški poštni pečati odpraviti?) Občina Sv. Andraž v Slov. gor. je dobila od ravnateljstva c. kr. poštnega in brzojavnega urada v Gradcu sledeči dopis: »Zufolge Erlasses des hohen k. k. Handelsministeriums vom 15. October l. J. Z. 51964 wird das dortige Postamt unter Einem mit einem deutsch-slovenischen Orts- und

Datum-Stempel theilt. — Ta dopis je datiran v Gradcu dne 6. decembra 1897 in ima štev. 55145. Kaj pomeni ta popis? Pri Sv. Andražu v Slov. goricah se nahaja c. kr. poštni urad. Ta pošta je imela dosihdob samo nemške pečate, akoravno ni najti nobenega Nemca po občinah, za katere posluje ta pošta, pač pa same trde Slovence. Občinski zastop je smatral za svojo dolžnost, pripomoči, da se ta napaka glede uradnih pečatov pri pošti odstrani. Zato je napravil prošnjo na c. kr. poštno in brzojavno ravnateljstvo v Gradcu, da se samo nemški pečati odpravijo in nadomestijo z nemško-slovenskimi, če mora že nemščina tudi svoj prostor dobiti. Prošnja se je vložila že junija meseca t. l. in v pol letu so jo srečno rešili. Naglo sicer stvar ni šla, pa vendar smo zadovoljni, da smo rešitev brez daljnega dreganja dobili in da ima na novih pečatih tudi naš materin jezik nekoliko prostora. Slovenske občine pa, katere imajo pošto s samo nemškimi pečati, naj se pobrignejo, da dobijo vsaj nemško-slovenske pečate. Visoko trgovinsko ministerstvo na Dunaju kakor tudi poštno ravnateljstvo v Gradcu nobeni občini ne moreta tega odreči, kar se je ravnokar dovolilo občini Sv. Andraža v Slov. goricah glede ondote pošte. Vse občine ptujskega okraja in z njimi okrajni zastop pa naj prosijo, da dobi vendar enkrat tudi poštni in brzojavni urad na Ptuj dvojažečne pečate, ker ta urad ni samo za mesto Ptuj in ker tudi v mestu samem stanujejo Slovenci, ki hočejo biti enakovredni in enakoveljavni.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Oni dan je pri Nj. veličanstvu svetlem cesarju zopet bil baron Banffy, ki ne bo mogel v državnem zboru ogerskem do novega leta dognati začasne pogodbe z Avstrijo. — V deželni zboru je nacijonalec Kolisko predlagal, naj se uvede postava, vsled katere mora na Nižjeavstrijskem le nemščina biti poučni jezik v ljudskih meščanskih šolah.

Češko. Praški nadškof, kardinal Schönborn, je izdal o Božiču pastirski list, v katerem opominja vernike, naj molijo za spravo med Čehi in Nemci. — Te dni se bodo v Litomericah vodje čeških Nemcev domenili, ali vstopijo v deželni zbor ali ne.

Šlezjsko. Pred tednom se je v Opavi sešlo 200 čeških županov, ki so zahtevali jezikovne naredbe. Ob enem so sklenili z deželnimi uradi dopisovati samo v češčini.

Štajarsko. Podmaršal Succovaty je zaukazal, da morajo vsi dijaki, ki so rezervni častniki, pod prisego izjaviti, ali so se udeležili zadnjih graških nemirov ali ne. Kacih 150, ki so pomagali rogoviliti, zgubijo šarže.

Koroško. Gornjegrajski notar, gospod J. Svetina, se preseli v Pliberk. — Pravnobrambno društvo za duhovnike se snuje v Celovcu, da bode branilo čast duhovnikov, ki se tolikokrat blati zlasti po nemških listih.

Kranjsko. V ponedeljek so se pri dr. Šustersiču sešli vsi slov. državni poslanci iz Kranjske. Izvolili so v odbor dr. Šustersiča, dr. Ferjančiča in dr. Kreka, ki si bodo prizadevali zediniti katoliško in narodno stranko v deželni zboru, ki se je v torek sešel. Daj Bog; za za slogo na Kranjskem so se izrekli tudi volilci na shodu v Postojni.

Primorsko. Goriški deželni zbor ne more zborovati, ker se slovenski poslanci nočejo vdeleževati sej; kajti izjavili so, da se v korist Slovencev od dne 3. fe-

bruvarija sem ni ničesar zgodilo, torej nočejo vladi ali Lahom zastoj tlake delati. — Isterski deželni zbor je vendarle sklican v Pulj, da bodo slovenski poslanci ondi vsaj življenja varni.

Ogersko. Košut Fr. je na dan sv. Štefana sklical shod v Budapešto, ali ni prišla večina njegovih pristavev, ampak socijalnih demokratov, ki so pa shod razgnali. — Socijalni demokrati vedno več ljudij dobivajo v svoje zanjke. V Alföldu nihče noče več davka plačevati, eksekutorje morajo spremljati orožniki.

Vnanje države.

Rim. Na častitko kardinalov pred Božičem so izrekli sveti oče zopet željo, naj se jim vrnejo nekdanji papeževе dežele z Rimom vred, ker to žele laški katoličani, ki uvidijo, da zedinjena Italija ljudstva ni osrečila, ampak neznansko ubožala.

Nemško. Cesar Viljem je pisal papežu, da bode na Kitajskem branil katoliške nemške misijonarje. S tem hoče dobiti katoliške poslance, da bodo glasovali za sila drago povečanje mornarice. Viljem pa katoličanom ni naklonjen, ker se jezuiti še vedno ne smejo vrniti na Nemško. — Princ Henrik je oni dan z vojnim brodom priplul že v Gibraltar, na južni strani Španske.

Srbsko. Ker se je djakovski škof Strossmayr odpovedal belograjski škofiji, so izročili sveti oče papež dušno pastirstvo frančiškanskemu redu, ki v Beligrad v kratkem odpošlje nekaj redovnikov.

Turško. Sultan je dovolil, da se Bulgarom ustanove za Kukuš, Melnik in Dibre škofijske stolice. To pa Srbe peče in ti se bojda zedinijo z Albanci. In ako se ta zveza doseže, nastali bodo v Albaniji nemiri, ki bodo nevarni evropskemu miru.

Grško. General Vasos, ki je začetkom tega leta bil poveljnik grških vojakov na Kreti, postane vojaški poveljnik v Tesaliji. — Vlada si želi avstrijskih častnikov, ki naj preosnovijo močno zanemarjeno grško vojaštvo.

Špansko. Ne Kubi so ustaši obesili polkovnika Ruiza, ki jim je prišel ponujat ustave. Kaj tacega store le najhujši tolovaji. — Pri Bahia-hondi na Kubi so se sprijeli Španci in ustaši, ko so hoteli teh prijatelji na suho stopiti. Padlo jih je v boju okoli 500.

Azija. Nemčija se je s Kitajci že toliko sporazumela, da Kiao Čao ostane nemška postaja za premog, to se pravi, Nemčija se ne umakne več s Kitajskega, ako jih k temu ne prisilita Angleško in Japonska. — Japonci so sila nevoljni na Nemce, pa tudi na Ruse, ki so zasedli pristanišče Artur.

Za poduk in kratek čas.

† Anton Weixl, vrl Slovenec.

(Konec.)

Ker se je blagi pokojnik vedno brigal za napredek tudi v narodnem oziru in ker je gledal na vsakojaki način koristiti bližnjemu, posebno svojim sovaščanom, spoznali so ti kmalu njegovo plemenito, za vse dobro vneto srce, katero ni poznalo nikake sebičnosti; zvolili so si ga svojim županom in kot tak bil jim je ne samo gmotno, nego duševno celih 18 let skrbni oče. On ni samo vzorno gospodaril ves čas z občinskim premoženjem, nego vabil je ob nedeljah popoldne vaščane k sebi na raznovrstne gospodarske in tudi politične pomenke, čital jim važne stvari iz »Slov. Gospodarja« in ko se je vpeljala nova mera, poučeval jih je o tem. Bil je ves čas cerkveni ključar pri cerkvi v Brezji, ter